KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian z oszczędzania i inwestowania

Grupa A

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **B**

3. (1 pkt) **A**

4. (4 pkt) **1–A, 2–D, 3–C, 4–B** — po 1 pkt za parę

5. (4 pkt) **1–D, 2–A, 3–B, 4–C** — po 1 pkt za parę

6. (4 pkt) **1–C, 2–B, 3–A, 4–D** — po 1 pkt za parę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Przy procencie składanym odsetki są dopisywane do kapitału i w kolejnych okresach same przynoszą odsetki, dlatego kapitał rośnie coraz szybciej, a nie o stałą kwotę rocznie. Pani Ola oszczędza 40 lat, więc jej pierwsze wpłaty zdążą się kilkakrotnie podwoić, a pan Michał daje swoim pieniądzom najwyżej 20 lat. Ponieważ największy przyrost przypada na ostatnie lata oszczędzania, dodatkowe 20 lat pani Oli daje efekt znacznie większy niż podwojenie wpłat.
Punktacja: 1 pkt za wyjaśnienie istoty procentu składanego (odsetki dopisywane do kapitału same przynoszą odsetki, kapitał rośnie wykładniczo, a nie liniowo). 1 pkt za odniesienie do czasu: wpłaty pani Oli pracują 40 lat, a najwcześniejsze wpłaty zdążą wielokrotnie się podwoić, podczas gdy wpłaty pana Michała pracują najwyżej 20 lat. Łącznie 2 pkt.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Analiza fundamentalna polega na ocenie rzeczywistej wartości spółki: inwestor bada jej sprawozdania finansowe, np. zysk netto i poziom zadłużenia, a także sytuację branży i gospodarki, aby sprawdzić, czy akcje są niedowartościowane. Analiza techniczna pomija kondycję spółki i skupia się na wykresie kursu i wolumenu obrotu, szukając powtarzalnych formacji i trendów, np. przebicia linii trendu, które mają zapowiadać dalszy ruch ceny.
Punktacja: 1 pkt za poprawne rozróżnienie: analiza fundamentalna ocenia wartość spółki na podstawie jej sytuacji finansowej i otoczenia, analiza techniczna prognozuje kursy na podstawie historycznych notowań i wolumenu. 1 pkt za dwa trafne przykłady informacji, np. fundamentalna: zysk netto, zadłużenie, perspektywy branży, wskaźnik cena/zysk; techniczna: wykres kursu, linie trendu, średnie kroczące, wolumen obrotu. Łącznie 2 pkt.

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Siła nabywcza oszczędności zmalała. Nominalnie kapitał wzrósł o 6%, ale ceny wzrosły o 8%, więc realna stopa zwrotu wynosi w przybliżeniu 6% − 8% = −2%. Za większą nominalnie kwotę pani Ewa kupi mniej dóbr niż rok wcześniej.
Punktacja: 1 pkt za poprawne rozstrzygnięcie (siła nabywcza zmalała). 1 pkt za uzasadnienie z przybliżoną realną stopą zwrotu (ok. −2 punkty procentowe: 6% − 8%) lub równoważne wyjaśnienie, że ceny rosły szybciej niż wartość oszczędności. Łącznie 2 pkt.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Tak, oferta ma cechy piramidy finansowej. Po pierwsze, obiecuje gwarantowany zysk 15% miesięcznie, czyli około 180% rocznie, czego nie da się osiągnąć bez ogromnego ryzyka, a żadna legalna inwestycja nie gwarantuje takich stóp zwrotu. Po drugie, premie za pozyskiwanie nowych uczestników wskazują, że wypłaty dla wcześniejszych inwestorów są finansowane z wpłat kolejnych osób, a nie z realnych zysków; dodatkowo brak nadzoru KNF i nieujawnianie sposobu inwestowania to sygnały ostrzegawcze.
Punktacja: 1 pkt za poprawne rozstrzygnięcie (tak, oferta ma cechy piramidy finansowej). 1 pkt za wskazanie dwóch cech, np. nierealistycznie wysoki i gwarantowany zysk, wynagradzanie za werbowanie nowych uczestników (wypłaty finansowane z wpłat kolejnych osób), brak informacji o realnej działalności inwestycyjnej, brak nadzoru KNF. Łącznie 2 pkt.

Grupa B

1. (1 pkt) **A**

2. (1 pkt) **C**

3. (1 pkt) **B**

4. (4 pkt) **1–B, 2–A, 3–C, 4–D** — po 1 pkt za parę

5. (4 pkt) **1–B, 2–C, 3–D, 4–A** — po 1 pkt za parę

6. (4 pkt) **1–B, 2–D, 3–A, 4–C** — po 1 pkt za parę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Oprocentowanie to stopa bazowa plus stała marża 0,5 punktu procentowego. Przy WIBOR 5% kupon wynosi 5,5%, a po wzroście do 6% — 6,5% rocznie. Zmiana jest korzystna dla obligatariusza, który dostaje wyższe odsetki, a niekorzystna dla emitenta, bo rośnie koszt obsługi jego długu.
Punktacja: 1 pkt — poprawne wyliczenie/opis zmiany: oprocentowanie rośnie z 5,5% do 6,5% (o 1 punkt procentowy). 1 pkt — ocena: korzystne dla obligatariusza (wyższe odsetki), niekorzystne dla emitenta (wyższy koszt długu).

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Lepszym wyborem jest lokata bankowa objęta gwarancjami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, ponieważ gwarantuje zwrot zdeponowanego kapitału (do ustawowego limitu) niezależnie od sytuacji banku, więc nie ma ryzyka utraty części wpłaconych środków. Akcje spółek giełdowych podlegają natomiast wahaniom kursu i w krótkim, trzyletnim horyzoncie mogłyby przynieść stratę części zainwestowanego kapitału, co jest sprzeczne z oczekiwaniami pani Weroniki.
Punktacja: 1 pkt za wskazanie lokaty bankowej jako właściwego wyboru. 1 pkt za uzasadnienie odwołujące się do gwarancji BFG i/lub do zmienności (ryzyka) kursów akcji. Maks. 2 pkt.

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Przy krótkim horyzoncie inwestycyjnym nie ma czasu, by przeczekać ewentualną bessę na giełdzie i odrobić stratę przed momentem, gdy pieniądze będą potrzebne. Zmniejszenie udziału akcji na rzecz obligacji czy lokat ogranicza ryzyko, że tuż przed emeryturą wartość oszczędności gwałtownie spadnie, gdy nie będzie już czasu na odbudowanie kapitału.
Punktacja: 1 pkt za wskazanie, że krótki horyzont ogranicza możliwość przeczekania spadków na giełdzie + 1 pkt za wskazanie konsekwencji (ryzyko utraty części kapitału tuż przed przejściem na emeryturę). Maks. 2 pkt.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Nie, decyzja jest niezgodna z zasadami rozsądnego zarządzania finansami. Poduszka finansowa ma zabezpieczać na wypadek utraty pracy lub nagłego wydatku, dlatego powinna być trzymana w bezpiecznych i płynnych formach, np. na koncie oszczędnościowym, a nie w kryptowalucie, której wartość może w krótkim czasie spaść o kilkadziesiąt procent. Ponadto ulokowanie całej kwoty w jednym instrumencie narusza zasadę dywersyfikacji: gdyby pan Damian chciał inwestować w kryptoaktywa, powinien to robić tylko za nadwyżki ponad poduszkę i w niewielkiej części portfela.
Punktacja: 1 pkt za poprawne rozstrzygnięcie (nie, decyzja jest niezgodna z zasadami). 1 pkt za uzasadnienie zawierające dwa elementy: poduszka finansowa ma być bezpieczna i płynna, bo służy na nagłe wydatki, a kryptoaktywa są bardzo zmienne; ulokowanie całości w jednym instrumencie łamie zasadę dywersyfikacji i naraża na utratę całości. Łącznie 2 pkt.

Skala ocen (orientacyjna, 23 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	21–23 pkt
dobry (4)	18–20 pkt
dostateczny (3)	12–17 pkt
dopuszczający (2)	7–11 pkt
niedostateczny (1)	0–6 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/biznes-zarzadzanie/oszczedzanie-i-inwestowanie**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.